



پیمان امنیت مشترک ایران، افغانستان و ترکیه - نیات دولت لندن از آن

22 اپریل 1926 (دوم اردیبهشت 1305 هجری خورشیدی) میان ایران، ترکیه و افغانستان یک پیمان امنیت مشترک به امضاء رسید ...

پیمان امنیت مشترک ایران، افغانستان و ترکیه - نیات دولت لندن از آن

22 اپریل 1926 (دوم اردیبهشت 1305 هجری خورشیدی) میان ایران، ترکیه و افغانستان یک پیمان امنیت مشترک به امضاء رسید که برخی مورخان نوشته اند سیاست انگلستان پشت سر آن بود که در آن زمان یک قدرت بزرگ جهانی و استعمارگر شماره یک بشمار می رفت. به باور این مورخان، قرارداد پاریس که به موجب آن دولت تهران حاکمیت خود بر هرات و مناطق غربی افغانستان را واگذار کرد، سارشنامه ای مشروط است و در مواردی دست ایران را در فرستادن نیروی نظامی به هرات باز گذارده و هدف لندن از پیمان دوستی اپریل 1926 سه کشور، گرفتن تایید ضمنی دیگری از دولت تهران مبنی بر رسمیت شناختن استقلال افغانستان (تجزیه ایران) بود. این پیمان در تهران و در خانه محمدعلی فروغی نخست وزیر وقت توسط نمایندگان سه کشور امضاء شد. فروغی (ذکاء الملک) ماه بعد از نخست وزیری برکنار شد ولی در کابینه بعدی این ادیب را وزیر جنگ کردند! در این فاصله رضا شاه سرگرم برگزاری مراسم تاجگذاری خود بود.

به نظر پاره ای دیگر از مورخان که درباره پیمان امنیت مشترک سه کشور تحقیق کرده اند، هدف انگلستان از تشویق سه کشور به امضای این پیمان، ایجاد یک سد در برابر سرایت تفکر سوسیالیسم روسیه شوروی به جنوب بود که سلطه و نفوذ مسکورا به دنبال داشت. همچنین دولت لندن که همواره نظر خاص به افغانستان داشته است می خواست که از دعاوی احتمالی ایران نسبت به آن سرزمین پیشگیری کرده باشد. ایجاد افغانستان از تجزیه ایران، عمدتاً با بازی های انگلستان صورت گرفته بود.